

Nr 262.

Av herr Wiklund i Stockholm, angående höjning av länsnykterhetsnämndernas avlönings- och omkostnadsanslag m. m.

Av statsverkspropositionen till den nu samlade riksdagen framgår, att Kungl. Maj:t har för avsikt att för denna riksdag framlägga endast sådana delar av 1946 års alkoholistvårdsutrednings förslag, som icke erfordra anslagsförstärkningar till den samhällseliga nykterhetsvården. Enligt socialstyrelsens anslagsäskanden till nykterhetsvården för budgetåret 1949/50, vilka uttryckligen uppgjorts såsom preliminära i avbidan på närmare granskning av nyssnämnda utrednings förslag, skulle anslagsposten *Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* kunna t. v. upptagas med ett i jämförelse med anslaget härtill för innevarande budgetår oförändrat belopp eller med 332 000 kr. Socialstyrelsen meddelade emellertid i sina äskanden, att det sammanlagda ansökningsbeloppet till *understöd åt de kommunala nykterhetsnämnderna* för år 1948 (avseende 1947 års verksamhet) med 71 000 kr. översteg det enligt Kungl. Maj:ts brev till socialstyrelsen den 14 maj 1948 från ovannämnda anslag för budgetåret 1948/49 härför disponibla beloppet. Att socialstyrelsen icke då begärde anslagsförstärkning sammanhänger med att ämbetsverket utgick från att alkoholistvårdsutredningens förslag avseende bl. a. ändrade grunder för statsunderstöd till nykterhetsnämnderna komme att prövas av 1949 års riksdag. På grund av den av socialstyrelsen angivna ökningen av nämnda ansökningsbelopp år 1948 har nu Kungl. Maj:t enligt statsverkspropositionen föreslagit en höjning med 50 000 kr. av här ifrågavarande anslagspost.

Enligt socialstyrelsens preliminära petita äro, redan oavsett alkoholistvårdsutredningens förslag, vissa höjningar av anslagen till *länsnykterhetsnämnderna* i vad gäller både avlöningar och omkostnader i hög grad påkallade, för att dessa nämnders verksamhet, i avvaktan på den av utredningen föreslagna omorganisationen och på vad 1944 års nykterhetskommitté kan komma att föreslå rörande denna verksamhet, skall kunna någorlunda tillfredsställande uppehållas. Den huvudsakliga orsaken härtill är *dels* att länsnykterhetsnämndernas behov av skrivhjälp och tillfälligt arbetsbiträde på grund av de kommunala nykterhetsnämndernas allt starkare krav på medverkan av länsnämnderna ökat, *dels* att de hos länsnämnderna anställda ombudsmännens resekostnader av samma skäl och på grund av ökade biljettpriser stigit. De av socialstyrelsen äskade anslagsförstärkningarna i jämförelse med nu löpande budgetår uppgå till 24 000 kr. (avlöningsanslaget) och 35 000 kr. (omkostnadsanslaget) eller tillhopa 59 000 kr. Det må an-

märkas, att länsnykterhetsnämnderna icke äro utrustade med heltidsanställd personal för skrivarbete och att den av socialstyrelsen begärda höjningen av avlöningsanslaget icke avser en förändring härutinnan utan endast är att betrakta som en rationaliseringsåtgärd för att ombudsmännen, som ju äro kvalificerade tjänstemän, icke skola betungas med att delta i det alltmer omfattande rutinarbetet å länsnämndsexpeditionerna, t. ex. renskrivnings- och registreringsarbete. Anslagshöjningarna komma sålunda icke på något sätt att föregripa en eventuell nyorganisation av länsnykterhetsnämndernas verksamhet. I årets statsverksproposition äro anslagen till dessa nämnder emellertid upptagna med i förhållande till innevarande budgetår oförändrade belopp.

Då några mera väsentliga höjningar av nykterhetsvårdsanslagen på grund av nuvarande statsfinansiella läge icke ansetts kunna ifrågakomma för nästa budgetår, är det angeläget, att den anslagsökning, som Kungl. Maj:t dock funnit böra ifrågakomma, kommer till möjligast effektiv användning. Enligt undertecknads mening är den äskade förstärkningen av anslagen till länsnykterhetsnämnderna av högre angelägenhetsgrad än en i förhållande till vad alkoholistvårdsutredningen föreslagit så begränsad förstärkning av anslaget till statsunderstöd åt de kommunala nykterhetsnämnderna som den föreslagna. En fördelning mellan det stora antalet kommunala nämnder av det begärda beloppet å 50 000 kr. till förstärkning av ifrågavarande anslag synes i nuvarande läge icke komma att medföra samma nykterhetsfrämjande effekt som en höjning i enlighet med socialstyrelsens petita av länsnykterhetsnämndernas avlönings- och omkostnadsanslag med sammanlagt 59 000 kr. En dylik höjning kommer ju på grund av länsnykterhetsnämndernas ställning som huvudsakligen konsulterande organ åt de kommunala nykterhetsnämnderna indirekt även dessa senare nämnder i betydande grad till godo.

Undertecknad får därför föreslå,

att riksdagen ville besluta en höjning av länsnykterhetsnämndernas avlönings- och omkostnadsanslag med av socialstyrelsen äskade sammanlagt 59 000 kr. åstadkommen i första hand genom en sådan omDispositionering av nykterhetsvårdsanslagen i årets statsverksproposition, att den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsförstärkningen med 50 000 kr. till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. tillföres länsnykterhetsnämndernas nyssnämnda anslag.

Stockholm den 23 januari 1949.

Daniel Wiklund

i Stockholm.